

KURYER KRAKOWSKI.

D. 21 kwietnia 1835. PONIEDZIAŁEK.

Umiera Przeclawowicz t. i. p. d. mąż miłośnik: ten proroczym duchem przy zaprowadzeniu Jezuitów ich upadek przepowiedział roku 1635.

N^{er} 17.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedziele i święta uroczyste) po południu.

KRAKÓW.

(A.N.) Z Niegoszowic, d. 13 Kwietnia 1835. r. Znakomite i wieloletnie dla kraju poświęcenie się, oraz przynioty osobiste zaszczytne ś.p. Benedykta Zielonki Półkownika wojsk polskich, urzędnika legii honorowej, kawalera Państwa Francuzkiego akcją na Kanale Languedockim dotowanego, który po dwómiesięcznej chorobie opatrzony ŚS. Sakramentami rozstał się z tym światem d. 10 b. m. w dobrach swoich Niegoszowice, otrzymały w obrzędzie pogrzebowym jawne dowody nie tylko zasłużonego uwielbienia i szczerego żalu od licznie zgromadzonych przyjaciół kolegów broni ojczystej; ale też wdzięczności i rozpaczy wiernych sług nieboszyka i jego włościń poddanych.

D. 12 b. m. o godzinie 6 wieczór była exportacja ciała z Niegoszowic do Kościoła parafialnego w Rudawie. Oddział żandarmów tutejszo-krajowych otwierał kondukt, następowała kompania Grenadierów z dwoma dobozami i kapelą milicyi; dalej liczne duchowieństwo; za ciałem na karawanie wiezionem prowadził wierzchowca stary szasser ordynans nieboszyka, zgromadzona publiczność otaczała karawanę, a oddział żandarmów zamykał kondukt.

D. 13 bm. stosowne Nabożeństwo odbywało się aż do godziny 1. z południa, celebrował W.J.X. Starczewski Kanonik Katedralny Krakowski, na którym Mowy pogrzebowe tłomaczyły zasługi nieboszyka jako przykładnego obywatela, chrześcianina i dobroczyńcę włościń swych poddanych, szczególnie W.J.X. Trawiński Dziekan Emeryt rozczulił słu-

chaczy. W grobie umyślnie wymurowanym złożono zwłoki, a 4 salwy z ręcznej broni pożegnały niecodzielnego wojownika, zawsze dobrego i umiarkowanego obywatela i Polaka. Za podjęte trudy i urządzenie całego obrzędu pogrzebowego, zasługom nieboszyka należnego składamy najczulsze podziękowanie JW. JW. Józefowi i Franciszkowi Hr. Szembekom jako wykonawcom ostatniej woli ś.p. Półkownika Zielonki. Tegoż przyjaciela.

A. Ż.

Wiadomości literackie. Towarzystwo naukowe Lipskie, założone przez księcia Jabłonowskiego, między pytaniami, które do rozwiązania za nagrodę podało, ogłosiło następne tyżące się Historii narodu polskiego. Na rok 1835. Krytyczny rozbiór i ocenienie tych pisarzy narodowych historii Polskiej, którzy przez gruntowne zbadanie wypadków i sztukę historycznego opowiadania, zajmują pierwsze miejsce w Literaturze ojczystej. Na rok 1836. Skreślić stan prawa publicznego i prywatnego: które obowiązowały w Polsce przed prawami nadanymi od Kazimierza Wielkiego r. 1547. w ten sposób, aby wykazać różnicę między tem co należy do starożytności pogańskich Sławian, i tem, co wynikało ze związku i stosunków Polaków z Niemcami i z nawrócenia pierwszych do Chrystjanizmu, oraz wydać sąd o niedawno ogłoszonym dziele Dr. W. A. Maciejewskiego

Historja Prawodawstw Sławiańskich i t. d. Na rok 1857. Podać opis dowodami wsparty politycznego stanu miast Polskich na końcu piętnastego stulecia; szczególnie odpowiedzieć przy tem na zapytanie, czy i o ile niektóre miasta, bądź przez używanie, bądź przez przywileje, zostały przypuszczone od Stanów do równego uczestnictwa swobód obywatelskich i miały udział w obradach sejmowych? *Nadzwyczajne za podwójną nagrodę t. j. 48 czerwo: zło: wyznaczone zadanie na rok 1857.* Wykazać zmiany, których doznały sejmy w Polsce pod panowaniem królów z familii Jagiellońskiej, oraz wyjaśnić ówczesne instytucje i ustawy krajowe.

Francja. Dnia 7 Kwietnia król dawał objad, na który byli zaproszeni, Austriacki poseł hrabia Appony ze swoją małżonką, książę Schönburg, hr. Rudolf Appony oraz kilku innych członków Austriackiego poselstwo w Paryżu, i książę Broglie minister spraw zagranicznych. Rada adwokatów naradzała się dnia 6 Kwietnia nad rozkazem królewskim o obowiązkach adwokatów przy sądzie w Izbie Parów. Rada uchwaliła, że ten rozkaz jest nieprawny, że bez ubliżenia prawu, które powołuje adwokatów do obrony w trybunałach, nie może ich zmuszać do tego obowiązku w sądzie nadzwyczajnym; dalej że bez złamania konstytucyi nie może przelewać na izbę parów praw służących sądom appellacyjnym. — Względem adwokatów wyznaczo-

nych z urzędu do obrony, jak sobie mają w tym razie postąpić, oświadczyła Rada, że Izba Parów nie ma władzy, ich zmusić do bronięcia oskarżonych przed jej sądem. Na tej zasadzie polegając wyprowadziła wniosek, że adwokaci nie są obowiązani usprawiedliwiać przyczyny nieprzyjęcia obrony i tłumaczyć się z tego na wezwanie izby parów. Narazie oznajmiła, że dosyć jest uwiedomić prezesa sądu parów o odmówieniu obrony przez adwokata, którą mu wyznaczono. Komissyi złożonej z Filipa Dupin, Manguin i Odillon Barrot polecono ułożyć to zdanie na piśmie, które wszyscy członkowie rady byli obecni, i postanowienie prawie jednomyślnie przyjęto — Rada adwokatów w mieście Rouen naradzała się podobnie nad rozkazem królewskim i przesała paryżkiej radzie swoje zdanie, które się zupełnie zgadza z powyższem. Dnia 7 Kwietnia przybył do Paryża rossyjski gońiec z wiadomością, że postem rossyjskim przy królu Francuzów mianowany został hrabia Pahlen generał jazdy. Śmierć księcia Leuchtenberg odebrana w Paryżu 7 Kwietnia sprawiła wielkie wrażenie w Izbie deputowanych i na giełdzie kupieckiej, gdzie z tego powodu papiery portugalskie spadły. (G. P. S.)

Anglia. Podróżni przybywający do Hamburga dnia 10 Kwietnia z Londynu powiadali jednogłośnie, że ministerjum angielskie rozwiązane zostało. Inne doniesienia potwierdzają tę wiadomość, z dodatkiem, że je-

szcze dnia 8 b. m. król powołał lorda Grey do utworzenia nowego ministerjum. Ta wiadomość potrzebuje jeszcze potwierdzenia gazet angielskich; papiery jednak spadły na giełdzie londyńskiej, gdyż pogłoska o dymissyi ministrów była powszechną. Mieszkańcy jednej części miasta Londynu podali adres do Roberta Peela, w którym wielbią jego talenta i zachęcają do pozostania na urzędzie. — Gazeta *Times* ogłasza wiele adresów z miasta Liverpool, Oxfordu i innych i wzywa cały kraj, aby użył służącego sobie prawa petycji, jeżeli chce uratować konstytucję protestanckomonarchiczną i przeszkodzić rozszerzeniu się władzy katolików i Papiстів.

(G.P.S.)

Portugalja. Xiążę Terceira wydał następną odczwę do wojska: „Mając udział w niebezpieczeństwach i trudach, które wojskowi wszelkiego stopnia z nieporównaną wytrwałością ponosili, również w sławie, wywalczonej bohaterskiem męstwem w przywróceniu prawego tronu królowej i swobód kraju, mogę się słusznie spodziewać, że jenerałowie, oficerowie, podoficerowie i żołnierze wesprą mnie w utrzymaniu tronu, który nas już tyle krwi i tyle bolesnych ofiar kosztował. Co do mnie, nie ulękę się niczego i wszystko uczynię, co będę mógł, aby się stać godnym zaufania, które już we mnie pokładało wojsko w najniebezpieczniejszem położeniu. Jestem przekonany, że wojsko przez swoją jedność, która jest prawdziwą matką potęgi, i przez dobrą karność, którą

już wielokrotnie udowodniło, utrzyma nabytą sławę i potrafi sobie zjednać szacunek spółobywateli.“ Na kilka dni przed śmiercią, książę Leuchtenberg był na polowaniu, włożył spocony i przez nieostrożność zdjął z siebie surdut i kamizelkę. Zaziębił się więc, a ta słabość wkrótce się powiększyła, lecz niebezpieczeństwo dostrzeżono dopiero na 24 godzin przed śmiercią. Powstało zapalenie i o 12 godzinie, gdy oddech był już trudny, wezwano spowiednika do księcia, który opatrzony SS. Sakramentami rozstał się z tym światem o 2 godzinie i minut 20. Nie podobno opisać żal królowej i Cesarzowej. Służący, który był obecny przy konającym księciu, powiadał że obie książniczki prawie od zmysłów z żalu odchodziły. Całą winę, jak się zwykle dzieje, tej śmierci przypisują lekarzom księcia. Najsławniejszy doktor w Lizbonie był przywołany w ostatniej chwili i zganiał sposób leczenia chorego. Dla przekonania się czy książę był otruty lub nie, królowa wezwwała angielskiego lekarza Martin, aby się znajdował przy otwieraniu ciała. Książę zmarł w tej chwili, gdy żywe spory prowadzono w izbie sejmowej i w gazetach, z powodu objęcia przez niego naczelnego dowództwa nad wojskiem. Władza połączona z tym urzędem jest tak ważna, iż dawniej tylko członkowie rodziny królewskiej piastować ją mogli. Co pięć minut dają z dział ognia od skonu księcia i to potrwa aż do jego pogrzebu. „Konstytucja księcia, mówi angielska gazeta *Times*, nienależała

do najmocniejszych, i oczywiście nie był troskliwy o swoje zdrowie, gdyż go widziano bez względu na stan powietrza o każdej porze, nawet przed świtem dnia, chodzącego z jednego do drugiego miejsca. Skon jego nie spowodzi żadnej zmiany w wewnętrznym zarządzie Portugalii. (G.P.S.)

Hiszpanja. Gazety francuzkie donoszą z Madrytu 29 Marca: „Bolesno jest patrzeć, jak w Bajonnie i wzdłuż granicy francuzkiej, cierpiąne są srodki, które przedłużają wojnę. Lecz to nie jest punkt jedyny, gdzie Karoliści są czynni. Rząd odebrał wiadomość, iż zbuntowani oficerowie gorliwie się krzątają w Gibraltarze, aby wzniecić powstanie w Andaluzyi. Wiadomo jest, iż utrzymują stosunki listowne z Sewillą, że Korrinna jest ogniskiem, z którego rokosz biskajski ma się rozszerzyć, że nareszcie Anglicy wspierają pieniędzmi przyjaciół Don Karlosa. Rząd przesłał najsurowsze rozkazy prefektom różnych prowincyj w tym celu. Mina już wyzdrowiał z odniesionej rany i otrzymał 5000 sztuk broni z Anglii, a całe posiłki, które mu świeżo nadeszły wynoszą tylko 7000 ludzi. Karoliści zaprzeczają, jakoby wojsko królowej odniosło zwycięstwo w dwóch niedawno stoczonych bitwach. Poselstwo lorda Eliot do obozu Don Karlosa zatrudnia w tej chwili dyplomatów. Angielskie ministerjum miało wezwać państwa europejskie, aby spólnie zagodziły tę wojnę. Minister wojny Valdez poznał wiele nadużyć, a między niemi sztab główny wojska, który wiele

kosztował i wziął go pod swoją bezpośrednią władzę. (G.P.S.)

Prostować uchybienia szkodliwe dla nas, i przekrzywiające prawdę jest powinnością każdego. Z tego powodu podaje się opis ubioru Jana III. w wyprawie Wiedeńskiej, który tem więcej zasługuje na uwagę, że wychodzą u nas ryciny wyobrażające tego Bohatera w Rzymskim stroju z gołemi kolanami i rękami po łokieć, a nawet bez szabli, przecież król nasz w bitwie własną ręką 5 Turków zabił, czego by nie mógł buławą półłokciową dokazać. Opis ten wyjęty jest z dzieła W. Kochowskiego: „W dniu tak świetnym dla Monarchy i narodu, i ubior nawet zwycięzcy dla Polaka być obojętny nie powinien. Król dnia tego miał kontusz sukienny niebieski, a żupan biały jedwabny, i na dzielnym rumaku płowej maści jeździł. Poprzedzał króla Giermek, puklerz w kształcie herbowej tarczy (Janiny) noszący i chorągwy, który dla oznaki gdzie się Król znajdował, przymocował do proporca swego pióra sokoła. Królewic Jakób nieodstępny w krwawej potrzebie towarzyszył, miał szyszak na głowie, zbroję na piersiach, a pod udem, zwyczajem przodków naszych, szablę krótką a szeroką.

Do Handlu pod Merkurem w Rynku nadszedł świeży transport kapeluszy męzkich w najnowszym guście, których także w Sukiennicach w składzie pod Nrem 7 za pomierną cenę dostać można.

Dziś z rana zimna stopni 1 i pół.